

**SLOVESNOSTI
OB PRIKLJU-
ČITVI
PREKMURJA
MATIČNI SLO-
VENIJI
STR. 2**

**TAU DELAM ZA
DÜŠO
PA ZA SVOJE
VESELDJE
STR. 6**

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 25. avgusta 2011 ☼ Leto XXI, št. 34

Jubilejna likovna kolonija v Monoštru

Od 8. do 18. avgusta so mali razstavní prostor Slovenskega doma v Monoštru zopet z življenjem napolnili likovni ustvarjalci iz različnih držav. Poleg slovenskih in madžarskih umetnikov so v Porabju tokrat deset dni ustvarjali še likovniki iz Slovaške, Hrvaške in Egipta. Letos se je odvijala že deseta mednarodna likovna kolonija zapored, pomembna sprememba ob jubileju je bila na primer tudi ta, da je bilo med umetniki več kiparjev.

Na zadnjem dvorišču slovenskega centra smo lahko med delom zalotili hrvaškega kiparja *Mihaela Štebiha* iz Čakovca, ki je pravkar brusil svojo najnovejšo skulpturo. »Že več kot 20 let delam v steklu in kamnu. Vsak od obeh materialov ima posebno lepoto. Kamen uporabljamo že več tisoč let, tudi v arhitekturi in umetnosti. Za tokratno kolonijo sem se odločil za plemeniti beli marmor, ki pa je sicer manj dinamičen kakor steklo. Kamen je statičen, ga je treba klesati, steklo pa je tekoče v raztopljenem stanju. Treba ga je hitro oblikovati, ker se hitro strdi. Ta dvojnost mi daje možnost izražanja, oba materiala dasta del svoje energije« - je povedal medžimurski kipar in dodal: »Bilka na mojem kipu sporoča, da se moramo vsi ekološko zavedno obnašati. Vprašati

Utrinki z jubilejne likovne kolonije

Mobilna peč, v kateri so dobile končno obliko umetnine kiparja *Jánosa Lipovicsa*, ob njem slikar *Dubravko Baumgartner*

se moramo, kakšna je prihodnost človeka na Zemlji, naši Veliki Materi.»

»Za organizatorja je dobro, če je med povabljenimi tretjina ‚starih obrazov‘, saj lahko le-ti veliko pomagajo pri sami izvedbi. Za vsako domačo in mednarodno kolonijo pa je prav, če jo osvežimo z novimi ustvarjalci« - nam je zaupal strokovni vodja desetdnevnega ustvarjalnega bivanja, direktor Galerije-Muzeja Lendava *Feri Gerič*. Tako smo med ustvarjalci našli več pobudnikov monoštrske kolonije oziroma take umetnike, ki so redni ali stalni gostje na porabskih ustvarjalnih srečanjih. Kipar iz Lendave *Ferenc Király* je tokrat delal z glino, ki je vsebovala 40 odstotkov šamota. Material je potrebno izžgati na cca. 1100 stopinjah Celzija, da umetnina postane odporna celo v največjem mrazu. Opazovalec njegovega ustvarjanja je tudi tokrat začutil pridih erotike v nastajajoči skulpturi.

Tradicionalno črno-rdeče slike drugega prekmurskega ustvarjalca *Endreja Göntérja* so bile tokrat povezane z lanskoletno poplavo rdeče gošče v madžarskih naseljih *Devecser* in *Kolontár*. Slikar je tudi sam obiskal omenjene kraje, videno pa je močno vplivalo nanj. »To me je spominjalo na Biblijo, na Noeta, na vesoljni potop. Ljudje so postali nemočni in se niso mogli

(nadaljevanje na 4. str.)

Lendava od jutri uradno:

SVETOVNA PRESTOLNICA BOGRAČA

V lokalnem in regionalnem merilu je v Prekmurju in Pomurju Velika Polana, sicer bolj znana po pisatelju Mišku Kranjcu, Evropska vas štokelj, prihodnje leto bo Murska Sobotna kot partnersko mesto Mariboru del Evropske prestolnice kulture, Ljubljana je bila lani Svetovna prestolnica knjige, in, verjeli ali ne, jutri, v petek, 26. avgusta popoldne, bodo Lendavo uradno razglasili in

sicer od 19. avgusta do 19. septembra. Za uvod so odprli fotografsko razstavo Mura – reka, ki nas povezuje. Sodelujejo avtorji iz Hrvaške, Madžarske in Slovenije. V program sodi tudi praznik svetega Štefana, tradicionalno ob kipu prvemu madžarskemu kralju ob cerkvi svete Katarine.

Kot je na novinarski konferenci povedal župan Anton Balažek, so s sprejetjem občinskega od-

odkritju posebne v bron odlite plošče temu dogodku, bo še kulturni program v sinagogi. V odloku občinskega sveta je predviden tudi izbor grofice ali grofa bograča. Vse v želji, da postane turizem pomembnejši dejavnik razvoja lendavske občine. V prepletanju kulinarike, kulture, športa in sodelovanja s soslednjimi območji Madžarske, zlasti z Zalsko županijo in obmejnega dela Hrvaške.

Ob bogračfestu izstopajo tudi že uveljavljene kulturne prireditve in dogodki, med katerimi je 39. mednarodna likovna kolonija, ena najstarejših v Sloveniji, ki se je zadnja leta specializirala v kiparstvo in odlivanje kiparskih del v bron. 9. septembra bodo odprli razstavo Osem sodobnih hrvaških umetnikov. Razstava bo ponudila vpogled v delo sodobnih hrvaških slikarjev in kiparjev, kajti na ogled bo približno 40 del srednje generacije hrvaških likovnih umetnikov. V Lendavi poteka tudi 11. mednarodni lutkovni festival – Lutkovni pristan 2011, ki se bo končal na zadnji avgustovski dan z legendarno Rdečo kapico, sicer pa sodelujejo lutkovna gledališča in posamezniki iz Slovenije, Avstrije, Švice, Izraela in Madžarske.

Če smo si za uvod, z naštevanjem evropskih in svetovnih dogodkov v Sloveniji, v katere je vključeno tudi Prekmurje, privoščili kanček cinizma, kaže poudariti, da se Lendava, kar se tiče kulturnih dogodkov in domiselnosti drugih prireditev, ponaša z zavidljivimi rezultati, s katerimi je na nekaterih področjih krepko prehitela nekdanja prestižnejša Murska Sobotna. Ako končamo v tem stilu, potlej velja omeniti načrte, o katerih se boja resno pogovarjajo, in sicer o izgradnji dirkališča in vsega, kar sodi zraven za tekmovanje najhitrejših motornih koles na svetu, takoimenovane-ga GP razreda.

Župan Anton Balažek je na novinarski konferenci predstavil neke vrste grb, ki bo odlit v bron in bo predstavljal zaščitni znak Lendave, svetovne prestolnice bograča

proglasili za Svetovno prestolnico bograča. Čeprav je dolgo prevladovalo prepričanje, da je bograč madžarska jed, morda najpogostejša tam okoli hortobaške puste, je zdaj potrjeno, da gre za tipično prekmursko jed, le ime posode, v kateri se kuha, naj bi bilo madžarsko.

Tako kot v Murski Soboti, tu z nekaterimi „rivalskimi zapletit“, ko se dve gostinski podjetji, beri posamezniki, ne moreta sporazumeti, kateri pripada bogračijada, zato jo pripravita na isti dopoldan – po načelu, če je „crknila“ krava meni, naj še sosedu – in imata obe zavoljo tega slabši obisk, je v Lendavi znan bogračfest, nekakšen uvod v Vinski festival in etnološko obarvani dogodek Lendavska trgatev.

Proglasitev za Svetovno prestolnico bograča je letos najpomembnejši del v programu enomesečnih prireditev oziroma poletnega festivala pod naslovom Lendava vabi, in

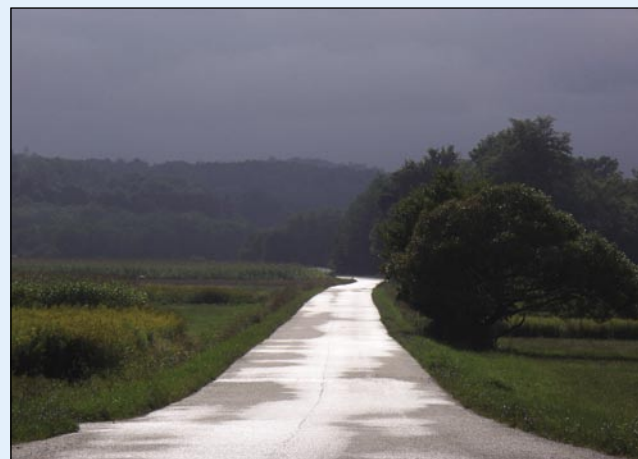
loka mestu in občini namenili vlogo svetovne prestolnice bograča. Odločitev so sprejeli zato, da bi v občini izkoristili vse možnosti za razvoj turizma. Prav bogata kulinarika, značilna za panonski prostor obmejnih pokrajin Slovenije, Hrvaške in Madžarske, ponuja možnost za sodelovanje in turistični razvoj. Bograč je jed, tako župan Anton Balažek, ki izraža multikulturalnost tega kraja. Prestolnica bograča bo skrbela za ohranjanje njegove kakovostne priprave in ponudbe ter promocijo drugih lokalnih specialitet, pa tudi naravne in kulturne dediščine teh krajev. V Lendavi so že začeli razmišljati o slovesnostih ob 820-letnici mesta, ki bo prihodnje leto.

Na letošnjem bogračfestu, ki bo jutri in v soboto, bo sodelovalo okoli 90 ekip. V programu je tudi posvetovanje na temo Bograč – multikulturalnost v kulinariki, po razglasitvi svetovne prestolnice bograča in

SLOVESNOSTI OB PRIKLJUČITVI PREKMURJA MATIČNI SLOVENIJI

Slovenija je z osrednjo državno proslavo avgusta 2006 v Beltincih prvič praznovala dan združitve prekmurskih Slovencev z matičnim narodom kot državni praznik. Lani je vlada sprejela sklep, da bo praznik, ki ni dela prost dan, z državniško proslavo zaradi varčevanja počastila na vsakih pet let.

Zmagovalci 1. svetovne vojne so na Pariški mirovni konferenci av-

Odločitev za združitev prekmurskih Slovencev z matičnim narodom je bila leta 1919 neznanka, zdaj ocenjujejo, da se Prekmurje in Slovenija potrebuje

gusta leta 1919 odločili, da postane Prekmurje del Kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, Prekmurci pa po 1000 letih združeni z matičnim, slovenskim narodom. 17. avgusta 1919 se je v Beltincih na ljudskem zborovanju zbralo več kot 20 tisoč narodno zavednih Prekmurcev, ki so se zavzeli za združitev s Slovenijo. Prekmurje je postalo slovensko ozemlje v prevratniškem času, ko so se vseh vrst oblastniki hitro menjavali. Med drugim je Vilmoš Tkalec ustanovil Mursko republiko, ki se je obdržala le kratek čas.

Po dogovoru prekmurskih občin, pobudo je dal župan Anton Štihec, je bila letošnja osrednja slovesnost v Murski Soboti. Že je znano, da bo prihodnje leto regionalna počastitev za Prekmurce pomembnega dogodka v Veliki Polani. Sicer pa sta bili občinski proslavi še v Beltincih in Črenšovcih, kjer je bila lani prvič prekmurska proslava namesto državne, kakršne so bile v Beltincih, v Murski Soboti in pri Gradu.

Na dobro obiskano prekmursko proslavo v soboškem Gledališču Park sta prišla tudi predsednik državnega zbora dr. Pavel Gantar in premier Borut Pahor, ki se je le nekaj ur prej v Celovcu in Železni Kapli na Koroškem udeležil slovesnosti ob postavitvi dvojezičnih topografskih napisov, za katere se je odločila Avstrija. Slavnostni govornik, pisatelj in publicist Vladimir P. Štefanec, je povedal, da v Prekmurju ni radikalnih notranjih ideoloških delitev, izvirajočih iz druge svetovne vojne. Tudi sobivanje različnih narodnosti in ver, »ki sicer nikoli ne more biti idealno, je tukaj zgledno, na ravni najvišjih evropskih tovrstnih meril.« Kar pomeni, je poudaril, da se lahko Slovenija od Prekmurja marsičesa nauči in dobro bi bilo, da bi se. Tudi zato, ker je Prekmurje v Sloveniji še vedno premalo razumljeno in premalo spoštovano; prekmurščina, čeprav že zdavnaj tudi knjižni jezik, pa za marsikoga nerazumljiva.

V odličnem kulturnem programu so sodelovale pevke skupine Bel Canto, soboški harmonikarski orkester in recitatorka Anita Gregorec.

E. Ružič

E. Ružič

Brezi sape na vrejeki Europe

Gda se popotniki pelajo mimo Züricha prauti sredini Švajca, majo čutenje, ka so ranč nej v Švajci. Ta krajina, štera se zove *Mittelland*, ali po našom 'srejdnja

Glavni varaš Švajca Bern s tōrmom pa zastalami

krajina', nema dosta viski bregauv, je bole takša kak na našom tali Madžarska. Najvekši varaši Švajca ležijo v etoj krajini, prejk auken pa leko vidimo dosta njiv pa trankov tō, na šteraj se krave pasejo (pa nej lilaste, kak bi leko stoj brodo). Cejli Švajc je ovak nej trnok velki, palajfi kak našo Prekodonavje (Dunántúl), na etoj maloj zemlej pa živé 6-7 miljaunov rojeni Švajcarov pa več kak miljaun gastarbajterov (tihinski delavcov).

Glavni varaš Helvetske konfederacije (kak ovak Švajc zovejo) je od leta 1848 *Bern*, če rejsan je najvekse mesto Zürich z več kak trikrat telko lidami. Kauli centra varaša teče reka Aare, kak liki bi ga med rokami aupala. Prva kak bi se napautili v sredino Berna prejk mostá, leko pod sebov vidimo žive barnaste medvede, šteri so simbol varaša pa so ma imé tō dali. Na njinom nekdešnjom kamnatom mesti skačejo zdaj zavci, medvedge pa majo nauvo mesto pri vodej pa med zelenjém. Simbol pa so gratali tak, ka je gospodar varaša, gda je brodo o svojoj zastali, med djagarijo v lesej

oprvin medvede srečo. Pri glavnoj poštiji v Berni so na bejdvej stranaj gnako viski rami v stili »paverskoga baroka«, skoro na vsikši pa visi zastala Švajca ali Bern-

skoga kantona. (Kantoni so skoro takši kak pri nas županije, samo so menjši, 24 je majo v rosagi.) Če človek gde koli po Švajci odi, vidi, ka majo vseposedik vōdjane svoje radeče zastale z bejlim križom, tak so ponosni (büszkék), ka so Švajcarge.

Najvišiji brejg Europe je »Bejla Plamina«

Na srejdi glavne poštijje tū pa tam stogijo farbasti kipi (szobrok), štere so postavili Baugi za (h)valo. Skoro vsikši rám má zamanico z železnimi dverami, v šteraj so gnes zvekšoga krčmé, saloni pa baute. Pred varaškov ižov stogi kip sodaka s sablov, ka aj bi se ga voditeli mesta bodjali pa pravični bili.

Na konci ulice vidimo takšo veuko vōro na tōrmi, štera datum pa mesto mejseca, sunca pa zvezd tō kaže. Vsikšo vōro se na njej gibajo figure, kak na priliko dvorni norc, medved ali kokaut. Malo vō s centra pa najdemo švajcarski Parlament pa pauleg njega Narodno banko. (Z voditeli té drūge bi se gnesnedén dosta lidi na Madžarskom korilo...) Po vekši poštijaj pelajo sivo-radeči tramvajge (villamos), s šterimi se leko na priliko pripelamo do katedrale tō, štera je protestantska - kak skoro vse cerkve v Švajci.

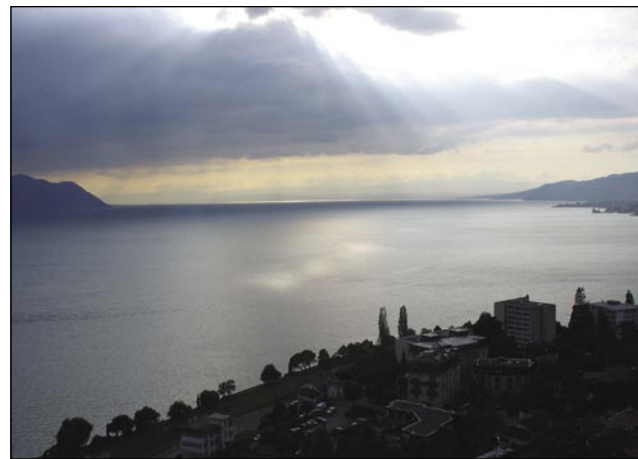
Gda smo se mi čüdivali lepotam Berna, so v varaši djenau zgodovinski film gordjemali. Zavolo toga smo eške pejški nej mogli mimo tevešov titi, gda pa so nas spistili, smo na pamet vzeli, ka v Berni autonge poštüjejo pešce pa méрно počakajo, ka človek z aparatom kejp naredi. (Leko ka so v Švajci nej samo pe-

nezge, liki ponašanje tō na višišom nivoni?)

Dale smo se pelali prauti francuskomi tali Švajca. V etom rosagi nūcajo štiri gezike: nemškoga, francuskoga, taljanskoga pa retoromanskoga. Retoromani gučijo edno takšo staro latinsko domanjo rejč, štera je blūzi taljanskomi geziki. Če rejsan so samo 1 % od lüstva

v rosagi, eške na frankaj, na penezaj piše vse v štiri gezikaj. Gda smo prišli v francuski Švajc, nam je špajсно bilau, ka so tam lidgé nej dosta znali nemški. Leko, ka nikdar nédejo v drūge tale svojoga rosaga?!

Naša paut je pelala mimo Ženevskoga jezera (Genfi-

Ženevsko jezero je veuko kak Balaton

tō), štero je po svoji meraj palajfi tak veuko kak naš Balaton, samo je dosta-dosta glopše (včasí več stau mejterov.) Kauli njega so méki bregauvge, na šteraj dosta grauzdja tō rasté. Če rejsan je Švajc nej eričen kak rosag vina, uni tō dosta dobre kraple naredijo.

Za dar smo iskali francusko-ingleški slovar (szótár) pa smo nej dosta cajta meli na francuskom tali Švajca. Glej pa čüdo, v ednoj veškoj trafiki smo ga leko küpli v nedelo zrankoma v ausmoj vōri! Nejsmo daleč spali od francuske grajnca, zatok smo se po zajtriki odpelali v susednji rosag pa tam vidli nika takšoga, ka leko človek samo na rejtiki vidi. Stavili smo se v malom varaši *Chamonix*, od kec je gondola (felvonó) pelala na vrejek, visiki 3842 mejterov z imenom L'Aiguille du Midi. Tau znamenüje: „igla na srejdi“. V gondolo se je sprešalo 60 lüdi pa smo se samo zdigavali pa zdigavali. Gda smo na vrejek prišli, nam je

oprvin sfalilo lufta zavolo višine. Drūgo paut smo pa té lovili sapo, gda smo kauli poglednili: nej daleč od nas se je zdigavo Mont Blanc, najvišiša plamina v Europi. Če rejsan je bila od nas višiša eške za eden dober kilometer, se nam je spoj pauleg vidla. Gda smo s te-

rase doj gledali, smo vidli, ka v kustom snejgi ništerni pejški gor vandrivajo. Zelena dolina nam je bila tak daleč, ka smo se čüdivali vrani, štera je priletejla na té vrejek svetá. Vsi bregauvge kauli so bili pod snejgom, samo tū pa tam se je pokazo živi kamen. Eške na terasi smo leko s snegá napravili globoncli, pa če rejsan smo se spoj gornaravnali, je vrkaj 16 stopinj toplo bilau.

Paut na več kak tri gezero mejterov nam gvüšno v spomini ostane, v dolini pa smo meli eške malo cajta, ka kauli poglednemo. Koštavali smo edne francuske figice, štere so bile kak testau s »ftičjim mlejkom«. Ranč v pravom cajti smo bili na bregaj, gda smo že od spodkar gor gledali, je veuki oblak skriu našo »iglo na srejdi«. Pomalek smo se napautili nazaj v Švajc, v rosag, gde se med vnaugimi visikimi bregami skrivajo mali varaši pa drauvna jezera.

OD SLOVENIJE...

Umril je Andrej Bajuk

Pred dnevi je v 68. letu starosti umrl nekdanji premier in nekdanji predsednik Nove Slovenije Andrej Bajuk, ki je v letu 2000 vodil tudi slovensko vlado, v vladi Janeza Janše pa je bil vrsto let minister za finance. Leta 2005 ga je revija The Banker razglasila za finančnega ministra leta v EU. V času njegovega vodenja vlade je zaradi nesoglasij o spremembah ustave in volilnem sistemu razpadla stranka SLS+SKD, Bajuk pa je iz enega dela ustanovil stranko Nova Slovenija - Krščansko ljudska stranka, ki ji je predsedoval do leta 2008. Z vodstvenega položaja v stranki je odstopil potem, ko na državnozbornih volitvah niso prestopili parlamentarnega praga. Takrat se je tudi umaknil iz aktivne politike.

Septembra o paketu petih ministrov

Premier Borut Pahor naj bi predvidoma sredi septembra v državni zbor poslal paket petih novih ministrov in na njihovo potrditev vezal zaupnico. 23. septembra se iztečejo trije meseci, odkar je šolski minister Igor Lukšič po odstopu Gregorja Golobiča začasno prevzel vodenje ministrstva za visoko šolstvo. Poleg novega visokošolskega ministra pa bo Pahor moral predlagati še novega ministra za javno upravo, kulturo, gospodarstvo in notranje zadeve. Vodstveni stolčki na prvih treh ministrstvih so se izpraznili po odhodu Zares iz koalicije in posledično odstopu treh ministrice iz te stranke, pred kratkim pa je svoj odstop zaradi ugotovljenih nepravilnosti pri najemu stavbe za Nacionalni preiskovalni urad podala tudi notranja ministrica Katarina Kresal.

Znan kandidat za slovenskega člana arbitražnega sodišča

Za slovenskega člana arbitražnega sodišča se je prijavil le podpredsednik londonskega arbitražnega sodišča Jernej Sekolec, so potrdili na pravosodnem ministrstvu. Njegova prijava je prispela pravočasno in je popolna, je povedal pravosodni minister Aleš Zalar in jo je z vso ostalo dokumentacijo že odstopil predsedniku republike Danilu Türku. Za izvolitev kandidata je potrebnih 46 glasov oziroma večina glasov vseh poslancev, celotni postopek pa traja od tri do štiri mesece.

Jubilejna likovna kolonija v Monoštru

(nadaljevanje s 1. str.)

izogniti vseobsegajoči poplavi. Če si malo senzibilen, ti ostane ta barva gotovo v spominu. Moji dve platni mogoče delujeta grozeče, toda to je ene vrste opomin, da se to lahko vedno ponavlja, da to še ni končano, in da se lahko te grozeče barve in podobe v naravi okoli nas še vedno potencirajo.

V razstavnem prostoru je z zanimivo tehniko lepljenja trakov ustvarjal *Dubravko Baumgartner* iz Slovenije, *Kristina Mésárošová* pa je na platno privabila neskončne horizonte v odtenkih modre barve. Z madžarske strani se je kolonije udeležil še *János Lipovics*, že sedmič zapored pa je v Monoštru ustvarjal slikar iz Békéscsabe *György Csuta*, ki vselej najde navdih tudi v Andovcih, kamor so se ustvarjalci na koloniji tudi letos odpravili. »Pri eni od svojih slik sem želel naslikati angelska krila in angele. Moji možgani pa roka pa so šli svojo pot in sem sliko poimenoval 'Nismo angeli', liki so postali vražji. V Andovcih sem našel vile, ki jim je bil ročaj zlomljen, tako da bom dva ločena dela uporabil kot rogove in rep hudičev. Tudi lani sem dobil inspiracijo v Andovcih, ko sem lesene doge vključil pri svojih Madonah« - je povedal slikar z Vzhodne Madžarske, ki je sicer znan po svojih oranžno-rumenih barvah, je pa letos naslikal znatno mračnejše podobe. Poleg izleta v Andovce pa so umetnikom priredili številne skupne popoldanske aktivnosti.

»V začetkih smo se pri prirejanju kolonij osredotočili predvsem na umetnike iz Slovenije in Madžarske in nismo pozabili niti na slovenske zamejske ustvarjalce iz Avstrije, Hrvaške in Italije. Danes lahko govorimo o

tradicionalni likovni koloniji v Monoštru, ne smemo pa ostati le pri Srednji Evropi, moramo malo razširiti obzorja tudi na druge celine. Prepričan sem, da smo na dobri poti« - je poudaril Feri Gerič.

Dober primer medkulturnosti je predstavljala udeležba Egipčana *Waela Darwasha*, ki je svoja rdeče-črno-vijolična platna naslikal pod vtisom nedavnih dogodkov v svoji domovini. »Pri nas se odvija revolucija, ki vpliva na vsakega Egipčana. Tudi sam sem preživel dva tedna in pol na ulici, točno vem, kaj se je dogajalo. Želeli smo spremeniti svojo državo in se mi zdi prav, da preko svoje umetnosti prikazujem upor. Upodabljam, kaj se je dogajalo v ljudeh, ko so se borili na ulicah s policisti, moje intenzivne barve izražajo njihova čustva« - je povedal slikar iz arabskega sveta, ki je lansko leto dobil priložnost za samostojno razstavo v Lendavi s svojo partnerico. Tako je letos že drugič ustvarjal v Srednji Evropi.

Idejni očetje in organizatorji prvih likovnih kolonij morda še niso predvidevali, da bo prireditev doživela deseti jubilej. »Tako daleč razmišljati je lahko le vizija. Je pa v zadnjih devetih letih prišla v last Zveze Slovencev na Madžarskem tako bogata in dragocena likovna zbirka, kot je redko kakšna v državi. So pa prostori Zveze že premajhni. Bilo bi izredno dobrodošlo, če bi novo vodstvo Monoštra, župan občine in vsa kulturna javnost pripomogli, da nekje v centru končno odpremo zanimivo galerijo, in bo lahko ta zbirka na ogled širšemu občinstvu« - je izrazil željo Feri Gerič in o načrtih povedal sledeče: »Potrebovali smo

Velki, bogati pa karažen svetek pavrov v Ločah

Kulturno društvo LOČE v Sloveniji je pod vodstvom predsednika Staneta Kukoviča letos pripravilo že 39. kmečko prireditev. Tradicionalni program so začeli z ogledom trifele razstav. V kulturnom daumi so vöpostavili paversko djesti, kvačkane okraske pa kejpe domanji malarov, v gasilskom daumi pa domanje, malo čüdne, nisterne fejs lejpe stvari, stere pavri za hobi držijo doma. Na glavnem trgi, gde je lüstvo bilau nabito na več stau metrov, je pa bila

povorka, gda so pavri vörutjivali pa notakazali indašnjo paversko delo, žetvo, mlatitev s cepami, pripravo drv od podiranja lesa do žaganja, kalanja, brenčičov redti, do naganja. Po kulturnom programi se je pa začnila veselica v šatori za gezero lidi, pa je eške etak skur polonja lüstva samo zvöjn dobila mesto. No, na takšnom velkom svetki smo leko vcuj bile ženske, stere plešemo v Folklorni skupini penzionistk pri Slovenskoj zvezi pod vodstvom Dragice Kolarič iz Beltinec. V povorki so se med nami té baugše leko pelale na kauli, stere so tak djukale pa plesale na muziko fudaša Borisa, ka so eške konji divdji gratali, té pa nej čüda, ka je naš fudaš od straja pune lače emo. Mi, pejške ženske, smo pa na velko ponöjale porabske dobraute. Zvöjn naše mentorice Dragice Kolarič so nam že samo Gorički lajkoši falili s svojim karažnim pa glasnim igranjom, steri so žau, nazaj mogli prajti pozvanje. Vej kleti ma prej damo dvauji vküper! Na gastronomsko razstavo so nam spekle fajnske, lejpe pokaraje Margita Korpič v Traušča pa Vera Gašpar z Gorejnjoga Senika, zakoj se njima lepau zavalimo zdaj tü. V kulturnom programi smo zaplesale porabske plese, stere je publika trno lepau vzela. Po pogostitvi smo se pa cejli zadvečerek na srteli vrtéjle, sprvoga samo samé, sledkar je pa mnaugo lidi prišlo plesat, ka je bila fejs dobra muzika. Ženske so se vrtile kak dvajsti lejt stare dekle, svoja lejta so prej samo vnoči na postali poznale. Organizatorji so s tejm vzeli slobaud od nas, ka smo že zdaj pozvane na 40. jubilejno prireditev, zakoj smo se eške boła leko veselile, njim gratulejrale pa zavalile za té lejpi, bogati den.

Klara Fodor

čas, da smo prišli v mrežo mednarodnih likovnih kolonij tako na Madžarskem kot v Sloveniji ali še širše. To so že zreła leta, naslednji

korak bo predstavljalo leto 2012, ko bo Maribor prestolnica evropske kulture.«

-dm-

Tau delam za dūšo pa za svojo veseldje

Marijano Fodor iz Števanovca, tak mislim, nikoma nej trbej nutrapokazati, zato ka malo je tisti Porabcov, šteri so go ešče nej vidli na odri špilati ali spejvati v zboru. Od nje leko tapovej, ka je fejst aktivna, zvün tauga je ešče vodila Drūštvo za lepšo ves. Dosta časa pa trūda ma v tejm, ka naj bi se ohrano materni gezik, istino, tau največkrat tak dela, ka ranč ne misli na tau. Pa što misli na tau, gda spejva ali igra na odru, tau je zabava, bi mislili. Dapa Zveza je tau gledala z drūgimi očami, zato je pa na Porabskom dnevi ona bila druga nagrajenka za priznanje »Za Porabje«.

- Marijana, gda si začnila spejvati pa igrati v gledališki skupini?

»Spejvam že petnajset lejt, šest lejt sem špilala v gledališki skupini Veseli pajdaši pa zdaj že štrto leto, ka s Klaro Fodor vküper sva ustanovile gledališko skupino Duo Fodor.«

- Ti si bila edna, šteri ste ustanovili v Števanovci Drūštvo za lepšo ves. Kak je prišla ta ideja?

»Tau drūštvo smo sprvoga zato naredli, ka pred cerkvijov pa pred kulturnom dau mi dosta rauž bilau, stere je vsigdar okapati trbelo. Te smo si zmislili, ka bi bilau, če bi ustanovili edno drūštvo, štero de tau pa ešče dosta vse drūgo leko delalo. Laci Kovač je grato predsednik, dja sem pa bila članica predsedstva. Sprvoga je dobro bilau pa dostavse smo delali kak v centri vesi tak kulturne programe. Gda je Laci župan grato, te sem dja gratala predsednica. Dosti taši programov smo meli, gda smo mlajšim generacijam nutrapokazali, kak se je prvin kosilo, žetva delala, krumplinge brali pa vse kaj tašo. Sprvoga je tau dobro bi-

lau pa dosta lüstva je prišlo gledat, dapa kak so lejta šle, tak je vsigdar menja bilau. Na konci že samo par nas je ostalo, za volo tauga sem te dja dolaprajla. Potejm je dvej leta samo vse tak stalo, nika se je nej delalo. Zdaj

je edna mlada prejkvzela, samo ona tū v Avstrijo ūšla delat, pa nejma cajt za tau. Sto je tau ešče nej delo, tisti ranč ne vej, ka dela, trūdov pa časa trbej k taumi, če ti edno tašo drūštvo vodiš. Tau se teba nikdar ne splača, zato ka tau vse za šenki se dela.«

- Tej programi, ka ste vi tō meli, zaka tau više pride lidam?

»Ka se že večkrat vidi, tisto više pride lidam. Starci so že tau tak vidli pa delali, mlade pa, kak dja vidim, tau trno ne briga. Nje bola tau briga, ka je zdaj pa ka baude, tau nej, ka je bilau. Ne vej, za njē bi nika nauvo trbelo vōnajti, samo tau ne vej, ka bi bilau tau. Tau je tū nej dobro bilau, ka gda je delati trbelo, te je vsigdar samo starejšo lüstvo vküperišlo, pa za volo tauga je njim tū više prišlo. Z lidami delati je težko pa ranč tak je vküpržati tū.«

- Gda si začnila spejvati?

»Za edno leto potistim sem začnila spejvati, gda je moja mati mrla, kauli 1996. leta. Dja zato odim spejvat, ka tau namé fejst, fejst veseli, tau delam iz srca. Tašoga reda, gda človek spejva, te vse brige, vse slaboga poza bi. Že samo zatoga volo je dobro spejvati, če bi samo telko haska mejla. Žalostno, ka tej mladi pa že, leko povejm, moja generacija tū ne spejva, pa že samo rejdko gučijo slovenski, zaka je tau tak, dja tau ne vej.«

- Če bi tau ešče nej dojšlo, te ešče špiláš v gledališki skupini Duo Fodor tū.

»Tau je tū tašo, ka spoj rada delam. Tau namé fejst veseli, gda nika špilam pa se tau lidam vidi, ploskajo pa z dobro volauv dejo domau. Mena od tauga vekšo plačo nej trbej. Dostakrat je tak, gda malo vole zgibiš ali nega motivacije, tašoga reda fejst vej pomagati te plosk, ali gda z odra dola prideš pa ti gratulerajo, ka si dobro špilala. Tašoga reda plus energijo dobiš pa vejš, ka vrejdnose mantrati pa delati tau.«

- Ti si že od mladi lejt naprej aktivna bila, istino, ka nej bilau te ešče drūštva pa pevskoga zboru, dapa biu je KISZ (mladinska organizacija), gde si ti bila titkarca.

»Tau je bilau 1979. leta, gda sem dja KISZ titkarca gratala. Smejšno je, dapa tam smo skur tisto delali, kak zdaj se v drūštvi dela, leko

ka tau dosta ranč nedo dali valati. Te KISZ je tū edna skupina bila v Števanovci, šteri smo vküper bili, vküper smo delali. Skur vsikši mejsec smo veselice meli, s tauga smo se gora držali, ka smo tam kaj maloga haska meli. Zato, ka te si ešče nej mogo natečaje nutradavati, zato ka nej bilau, od koga bi leko proso. S tauga pa s članarine smo gazdōjvali. Nejsmo meli dosta pejnez, dapa kelko je potrebno bilau, telko smo meli. Če smo kakšne programe meli, te smo iz tej pejnez tau naprajli. Tau so nej velki pejnazge bili, dapa te, leko povejm, skur bauše pa bola vesele so bile te prireditve. Lüstvo, mladi so te bola vküpržali kak zdaj. Te si je naletje vküpržō kak KISZ titkar, zdaj mladi sami ne držijo vküper, kak bi je te stoj drūgi leko vküpržō, tau je zdaj ovak, svejt se je spremeni.«

- Ka delaš, tau ti dosta časa vkraj vzeme, te čas teba ne fali doma?

»Gda sem ešče mlada bila pa sama bila, te človek zato več časa ma, zdaj si pa človek vzeme čas zatau, ovak tau delati ne moreš. Tau delaš za svojo veseldje pa malo za dūšo. Istino, zdaj gda človek s službe domau pride, zdaj že doma nej trbej telko delati kak je tau prvin bilau. Sto tau rad dela pa ške delati, tau samo tak leko dela, če tašo družino ma, štera njega v tejm pomaga pa podpira. Mena je moj mauž nikdar nej pravo, aj sé nēdem ali aj ta nēdem, Sanji je name vsigdar samo podpiro. Brezi njega bi tau nej mogla delati, tau gvūšno. Tak ka tau priznanje je malo za njega tō, tak mislim.«

Karči Holec

... DO MADŽARSKE

Medicinske sestre skupinsko v tujino?

Po mnenju zelene stranke LMP bodo medicinske sestre v še večjem številu odhajale v tujino, če bo parlament sprejel novi zakon o delu. Ta namreč predvideva, da bo dodatek za nočno delo le četrtnina sedanjega dodatka. Tako bi medicinske sestre zaslužile mesečno kakih dvajset, petindvajset tisoč forintov manj. Medicinske sestre, ki so itak precej slabo plačene, se v vse večjem številu zaposlujejo v tujini, predvsem v Avstriji in Nemčiji. Pred kratkim je univerzitetno kliniko v Pécsu zapustilo štirideset sester, ki so se zaposlile v Nemčiji.

Manjše verske skupnosti protestirajo

Več verskih skupnosti, ki so z junijskim sprejetjem novega zakona o cerkvah zgubile status, ki jih je uvrščal med cerkve, se je obrnilo na ustavno sodišče, češ da je zakon protiustaven. Protestno izjavo je podpisalo 15 verskih skupnosti, v njej navajajo, da je zakon v nasprotju z načeli Evropske unije in tudi z normami Združenih narodov.

V pismu, ki so ga poslali med drugim predsedniku države Pálu Schmittu, predsedniku parlamenta Lászlu Kóvérju in premieru Viktorju Orbánu, so vladi očitali, da je ob pripravi zakona obljubila, da manjše verske skupnosti, ki pošteno delujejo, ne bodo na slabšem.

Jedrsko elektrarna Paks je varna

Na podlagi rezultatov stresnega testa je jedrska elektrarna Paks varna, ima zadostno protipotresno zaščito. Po raznih posegih pred leti delujejo na vsakem reaktorju osnovne varnostne funkcije, tako tudi ustavitve in hlajenje reaktorjev. Zaradi lege jedrske elektrarne ni nevarnosti, da bi reaktorji zaradi poplav prišli pod vodo.

Aleksander Ružič

Gnešnji čas

V tej lejtaj je časa starejšim več nej mogouče razmiti. »Se je nači,« gučijo. Če malo bole poglednemo, je tou tudi prava istina. Nej dugo nazaj smo si lidje v obraz gledali, gda smo si pogučavali, zdaj pa nemesto toga v kej na televiziji zijamo ali v računalnik glavou tiskamo. Gda gejmo, ne gledamo v svoj talejr, like v škatülo, v šteroj strašila norosti kažejo. Ka gejmo, ne vejmo, ka bi si pa pogučavali, tou je pa tak doj mrlou. Zdaj mašini stoukrat vse itrej ta napravijo, kak je bilou inda za kakše delo potrebno časa potrošiti. Fejst dosta brige pa trüda je te vsakše delo prosilo, zatou ka se je vse na rokou delalo, pa je delo pomali ta šlo. Ali je te vseeno čas bio za guč, pa smo tudi v svoj tanjer gledali, gda smo geli. In znali smo, ka gejmo. Delo smo pa takitak redovno vsigdar pravi čas ta opravili.

Takše nevoule so grizle staroga Janoša že trno dugo. Od tistoga časa, kak njemi je nika v koleno prišlo. Zdaj zvekšega sedi v svojem kouti, v künji pri šparati. Pomali novine šté, pa malo dremle, te pa televizijo gleda. Dosta nejde nikan. Tüdi nema kama iti. Štala je prazna, samo papernate škatüle pa plastične turbe so v jasli nametane, in staro gvantanje je vse poprejk ta naslano. V levaj več nika ne cvili, kokušiši pa od lani po dvorišči več tüdi ne kokodakajo ali pa ka bi kokout spovejvo, gda bi se doj s küre stepo, zatou ka je

lani čerka tou vse od iže spakivala.

»Tou samo po dvorišči smrdi, pa gda koli san v koj stoupila, da mi je najbole v službo sila bila,« je tou raztolmačila svojimi oči.

Ka bi Janoš k prvomi sousadi šou? Že njemi je tou pravila tüdi čerka, pa nejde.

»Ona ne vej, kak jaz žmetno idem. Do prve pa drüge kuče bi ešče šlo, samo ka so pri tej ižaj že vse ta spomrli, pa ka mo te k praznin ižam odo. Trejza pa Števan ... k njima bi mogouče šou, samo ka te moren prek brga. Itak sta že tak stariva, ka si z njima kaj nemam gučati,« si včasi na glas brodi Janoš, gda v šparati vogelje drega.

Janoš ma svojo deco fejst rad. Kak njemi je lani njegova Mariška mrla, so njemi ostale ešče samo tri čerke. Najmlajšoj je najbole rad; toj, ka se ešče kaj doma drži. Ovi dve sta se že precij lejt nazaj v varaš oženili, pa njevi več skoron dobro ne pozna, tak na redko se doma pokažeta. Pa ešče te vsigdar ena ali drüga pravi, ka nema časa.

»Samo telko, ka sam te malo poglednila,« je ponavadi od njevi čüti.

»Kak pa deca?« te rad pita Janoš.

»Dobro!«

»Zdaj sta najbrž že velkivi?« dale pita Janoš.

»Ja! Tou maš kekse. Gnes sam je küpila. Pa malo si tou ižo vred vzemi pa se obrij. Zdaj pa morem iti, ka več nemam časa!«

Samo eno se pri toj najmlajšoj Janoš ne vidi: nikšoga pojba, takšoga domačoga, ka bi se k iži oženo, si je ešče nej najšla. Vsigdar, gda njej od toga kaj pravi, njemi zna nazaj praviti:

»Za tou nega časa. Pa košta!«

»Več nega nikšoga časa,« si je na glas brodo Janoš tüdi tisti večer. Pomali je ogenj s šraklinom drego pa si je modruvo:

»Kak je tou mogouče? Vej je pa den ešče itak tak dugi ka te, pa sunce tüdi tak gor pa doj odi, kak je šlo inda? Morem friško zaküjriti, ka do glyj zdaj na televiziji kazali, če se je Carlos zalübo v Sernaldo. Vrag té ogenj, ka je mogo zdaj glyj doj priti! Že se je začnilo,« je pogledno na veckerco na stouli. »Naj se cmari. Če se samou nazaj ne vužgé, te sledi zaküjrim,« je friško na televiziji gombo potežjo.

Slike so začnile iti. Janoš si je stolec potegno bliže k televiziji. V tistom je stoupila v künjnoj najmlajša, za njov pa eden pojob.

»Dober večer, oča!« sta se pozdravila.

»Bog daj! Glej toga vraga, čego je nej ta njou. Vej sam tak mislo, ka s toga nika nede,« se je na glas čemeriu Janoš v televizijo, ne ka bi se obrno k prišlekoma.

»Oča, tou je moj pojob. V soboto se oženiva. Samo priči pa müva mo šli na mou. Ka nači dosta košta. Zdaj mo jaz pri nji doma. Vej te včasi pridem kaj gledat.«

»Ja! Doj dej na sto, če si kaj prnesla. Gledaj ti toga somara; ešče de go začno biti!« je Janoš zdaj začno vsigdar bole v televizijo iti.

Čerka pa njeni pojob sta se najprle poglednila, te je pa ona z žepke potegnila turbico žarečoga cukra in ga doj djala na sto. Prle kak sta za sebov zaprla dveri, sta ešče pravila:

»Leko noč, oča,« a Janoš je tou nika nej na pamet vzeo, zatou ka je na takše zdaj rejsan nej bilou časa merkati.

Pismo iz Sobote

Mourdje

Eške malo pa se zgotauvi. Eške malo pa leto tamine. Tau leto je bilau kak vsikšo drugo leto. Največ smo se zgučavali od mourdja pa od vrejmena. Istina, ka nas je vročina nej na velke vmarjala, kak bi tau vleti moglo biti, depa, mourdje je bilau pa ostanolo tisto, brezi steroga nega enoga leta nej.

Ge sam tau leto nej šeu do tiste velke solene vode. Kriza, recesija pa eške kaj bi se najšlo v mojoj buksi. Ali, od mourdja smo se zgučavali več kak pa prejšnja leta. Najbole je od njega gučala moja žena, včasini za njau pa najiva mlajša. Žena je vsikši den trikrat naprej prinesla, kak skur vsi deyo na mourdje, samo mi smo doma ostanoli. Mlajša sta tau ovak delala. Vsikši den sta prišla do mene pa začnola tumačiti, ka sam dun nika pejnez prišparo, ka smo doma ostanoli. Pa sta tadale pelala tau svojo diplomacijo, ka njima leko kakše pejneze dam, ka večer deta malo kaulakvrat. Tej pejnezi od njiva lagvo volau vöminijo, lagvo volau, ka smo doma ostanoli.

Moja tašča Regina, trno čedna ženska, ranč tak vsikši den maurje naprej prinese. Depa, una je gé srečna pa vesela, ka smo doma ostanoli. Tak je srečna, ka vse popejva od radosti. Tau pa zatoga volo, ka mi leko komando drži.

»Na, dragi moj, zatoga volo, ka si nej na mourdje odišo, mi zdaj leko lepau moje grede vrejdgemleš. Tam trbej tisto skopati, tam tisto vöstrgati, na tistom mesti vse na küp sprajti ...« je na programi vsikši den. »Na, vidiš, tak je baukše gé! Na mourdji bi samo pejneze tameto, zdaj pa je bar nekšen asek od tebe.«

Telko od mourdja doma. Venej po varašiši je skur gnako. Mourdje es, mourdje ta, mourdje naprej, pa mourdje od zadaj.

»Ti si pa dugo na mourdji biu, ka si tak čaren od sunca?« me je pri špriceri pito eden poznanec.

»Rejsan, ka sam skur vsikši den cejli soleni biu. Depa, nej od solene morske vode. Tau je od moje vode bilau, ka mi je ta doj do zadnje tekla,« se mi je tisti moj špricer vido trno bridki.

»Na, na, ne šali se! Kama si odo, k nam ali kama tavö?« si je nej dau valati.

»Zvekšoga sam venej biu,« sam spoj nej lažo, vej pa grede nemamo nut v kakšoj sobi, liki so venej.

»Vidiš, ge pa samo k nam na mourdje odim. Venej se mi ne vidi najbole. Domanje mourdje je li domanje mourdje,« nama je naraučo eške dva špricera.

»Ge bi tö tak kak ti, depa...« sam nej skončo, ka mi je že v rejč staupo.

»Vejm, vej, nej mi trbej gučati. Vi, ka pejneze mate, leko dete tavö. Mi, bole mali srmačeki pa tau ne moremo.«

Spila sva eške vsikši tri špricere, ge pa sam več nika nej gučo, samo aj si tadale brodi po svoje. Vej sam pa nika nej lažo, samo tau je bilau, ka me je nej najbole razmo.

Miki

MRAVLAK LEJKI

V velkom mravlinjeki je bilau dosta mravel. Depa, ednoj mravli je v tistom mravlinjeki nej dobro bilau.

»Ge sam nej mravla! Ge sam moški! Ge sam mravla, nej pa mravla. Ge sam mravlak Lejki. Pa zato, ka neškem mravla ostanoti v etom mravlinjeki, dem ge po svejti vcejlak po svoje,« je strauso svojo mravlečo glavau. Pa je tak tō bilau. Mravlak Lejki je odišo na svoje.

Stvar na streji

Mravlak Lejki je po deži šou tadale po svoje. Više sebe je noso gabrov list, ka je nej biu moker. Je meu svoj mali ram, ka so po njem nej mlatile kraple deža. Mravlak Lejki je šou tadale kak kakši pužak. Depa, vse gnauk premine. Pa je tak dež tō enjo iti. Ta je lüčo gabrov list pa je po sunci šou tadale po svoje. Prišo je do edne male vesi. Dobro, njemi se je vidla trno velka. Tisti prvi ram, do steroga je prišo, je biu zanga kak za človeka najbolje velki grad. Gledo je tisti nebesko velki ram. Na, biu je tau vcejlak takši ram, kak ga leko vidimo v vsikšoj vesi. Gledo ga je pa gleda pa je nej vedo, ka aj dela. Aj dé kauli njega tadale po svoje ali pa aj dé prejk po njem po svoje. Tam gor na od deža zaprani streji je više svisli stau kokaut.

»Té gvüšno vej, kak je gé na drugom kraji té velke oneje,« si je brodo. »Eeeeej, ti tam gori!? Ejijj, me čüješ?« se je zdeyro, kak najbolje na glas njemi je šlau.

Depa, tisti kokaut na streji je nej nika pravo. Ranč se je geno nej. Biu je nejmi kak najbolje glüpa nauč. Kak bi pa spoj leko ovak bilau. Kak bi leko ovak bilau, če pa je spoj nej pravi kokaut. Tau je gé takši napravljeni kokaut. Lidge ga na strejo dejejo, ka aj bi je varvo pred ognjom. Depa, mravlak Lejki je tau nej vedo.

»Naaaaaa, nika ne povejš nazaj?« se je eške tadale škeu zgučavati s kokauton. Leko, ka me ne čüje, ka sam tak mali gé. Nika nej. Dem ge gor k njemi pa ga tam pitam,« si je pravo pa začno pleziti gor po stejni. Trno žmetno njemi je šlau. Na okni si je seu v senco od rauž pa si ne velki zdijavo.

»Eške dobro, ka sam lejki mravlak. Če bi žmeten biu, bi biu eške bole zmantrani,« je loviu sapo.

Malo je eške počivo pa je šou tadale. Na, neje šou tadale, plezo je tadale. Tak je pomalek priplezo do streje. Zdaj so eške nevau-le gratale. Vej pa streja prejk stene gleda. Nikak je nej šlau dale. Depa, mravlak Lejki je čeden gé. Pod strejo je šou do žlejba pa po žlejbi prišo gor na strejo.

»Ti, zdaj me čüješ pa vidiš?« je znauva pito kokauta.

Kokaut pa znauva nika. Pa je po streji prišo vcejlak do njega. Gleda ga, ojdí kauli njega, kokaut pa nika.

»Na, dun mi povej, kak je gé na drugom kraji?« se je že malo čemeriu nanga, v tejm pa pogledno na drugi kraj prejk rama. »Vejš, ti gizdavo stvorenje? Nika mi nej trbej prajti, ka že sam vidim, kak je gé na drugom kraji. Samo ti ostani tū gori pa tadale gizdavo gledaj ta pred sebe,« njemi je zabrüso pa se po streji začno spiščavati na drugi kraj rama.

Doj je šlo bole na lejki kak pa gor. Pa gda je prišo na dvour, je šou po svoje tadale. Samo ka je več nej ojdó prejk po ramaj. Čeden, kak je gé, je gor prišo, ka je baukše kauli rama ojditi. Tak je bole brž šou tadale po svoje.

Miki Roš

Športni dan v Sakalovcih

Sekcija mladih Porabcev in Klub prekmurskih študentov sta organizirala skupni sobot-

spomin. Ampak, da ne bi samo tisti plesali, ki smo se udeležili plesnega tečaja, smo zaprosili

Malo smo se spočili, potem pa nadaljevali z igrami. Preizkusili smo se samo v treh igrah. Sestavljali smo razrezane razglednice o porabskih vaseh, ciljali smo s sodo v kozarce za kompot, imeli smo pa tudi petelinji boj.

Mislím, da je prva igra jasna, drugi dve pa na kratko opišem. Kako smo ciljali s sodo v kozarce za kompot? Vsaka skupina je morala izbrati tri ljudi, ki so tekmovali. Dobili so dva kozarca za kompot in toliko sode, koliko so rabili. Zmagala je skupina, ki je prej napolnila kozarce. Čas je bil omejen, tekmovali so trikrat po eno minuto. To je

Na srečanju smo zaplesali ples, ki smo se jih naučili na plesnem tečaju, ki je bil organiziran v okviru sodelovanja s Klubom prekmurskih študentov

ni popoldan za svoje člane. Cilj srečanja je bil, da bi se mladi spoznali med seboj, s tistimi pa, ki jih že bolj poznamo, naj bi se pogovarjali in se skupaj zabavali.

Prireditev je bila 13. avgusta v Sakalovcih na športnem igrišču. Ko smo jo organizirali, je izgledalo, da bomo ta popoldan preživeli skupaj, da bomo igrali različne igre, na koncu pa bomo imeli piknik. To se je malo spremenilo, tako da ni bilo piknika. Mladi smo se dobili v soboto popoldne ob dveh v Sakalovcih. Najprej smo se odločili, da bomo tisti, ki smo se lahko udeležili srečanja, zaplesali ples, ki smo

Tako smo zlagali delčke razglednic o porabskih vaseh

»Petelinji« dvoboj

se jih naučili na tečaju. Zelo smo bili veseli, da se je ekipa sombotelske televizije udeležila programa in smo tako lahko posneli naše plesne. Dobro bo imeti to za

gosпода Ambroža, da vsi skupaj zaplešemo kavbojsko polko. Bilo je smešno. Hvala plesnemu učitelju, da je sprejel naše vabilo in prišel s svojo soprogo.

bilo zanimivo in smešno, ampak petelinji boj se nam je zdel še bolj smešen. Tukaj smo vsakem tekmovalcu, to pomeni štirim parom, na desno nogo zvezali balonček. Tekmovali smo po parih in je zmagala skupina, iz katere je največ tekmovalcev zmagalo. Pri tej igri smo se veliko smejali in lepo zabavali.

Ker je piknik odpadel, smo se odločili, da bomo šli v Monošter na pico ali solato. Tako smo tudi storili. Tam smo se še malo pogovarjali, potem pa se je vsak odpravil proti domu.

Rada bi se zahvalila gospodu županu Sakalovcev, Tomažu Časarju, ter predsedniku Športnega kluba Sakalovci, Zsoltu Némethu, da sta nam dovolila, da se srečamo na športnem igrišču.

Upam, da kljub temu, da smo imeli skrajšan program, smo se vsi počutili dobro in da se nas bo naslednjega srečanja udeležilo več – tako iz Porabja kot iz Prekmurja.

**Martina Zakoč
vodja Sekcije mladih
Porabcev**

7.10 Kultura, Odmevi, 8.00 Otroški program, 10.05 Enajsta šola: Harmonika, oddaja za radovedneže, 10.30 Modro poletje, španska igr. ser., 11.10 Šola Einstein, nemška nan., 11.40 Ugrižnimo znanost: Kamnine Slovenije, oddaja o znanosti, 12.00 To bo moj poklic: Elektroinstalater, 13.00 Poročila, Šport, Vreme, 13.20 Predstava za temno nebo, dok. film, 14.25 Slovenski utrinki, oddaja madžarske TV, 15.00 Poročila, 15.10 Mostovi - Hidak, 15.45 Larina zvezdica: Vaja dela mojstra, ris., 16.00 Iz popotne torbe: Zgodovina, poučno-razvedrilna oddaja za otroke, 16.20 Maks, danska igr. nan., 17.00 Novice, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 17.25 Posebna ponudba, potrošniška oddaja, 18.00 Duhovni utrip, 18.20 Nenavadne zgodbe: Bobek gorila, ris., 18.25 Čarli in Lola: Jaz pa vidim, z očki vidim, ris., 18.35 Karli: Karli pospravi igrače, ris., 18.40 Mala krajičnica: Hočem zbirati!, ris., 18.55 Vreme, 19.00 Dnevnik, Vreme, Šport, Eko utrinki, 20.00 Čokoladne sanje, slovenska nad., 20.35 Graška gora poje in igra 2011, 22.00 Odmevi, Šport, Vreme, Kultura, 23.00 Polnočni klub: Pozor, snemamo, 0.15 Duhovni utrip, 0.30 Dnevnik, 1.05 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.25 Infokanal

PETEK, 26.08.2011, II. SPORED TVS

7.00 Infokanal, 13.20 Evropski magazin, oddaja TV Maribor, 13.50 Impro TV: Boštjan Gorenc in Boštjan Napotnik, 14.25 Platforma - Beneški bienale, 14.50 Kraji in običaji: Življenje z naravo, 15.30 Judo: Svetovno prvenstvo, prenos iz Pariza, 18.30 Med valovi, oddaja TV Koper-Capodistria, 18.45 Mef & N.O.B., posnetek koncerta, 20.06, 20.00 Prava ideja!, poslovna oddaja, 20.30 Ameriški film: Film v dobi televizije, ameriška dok. odd., 21.30 Restavracija Raw (II.), irska nad., 22.25 Stripi Arta Spiegelmana, ang. dok. odd., 23.10 Misli z glavo, avstrijsko-nemški film, 2007, 1.15 Zabavni infokanal

SOBOTA, 27.08.2011, I. SPORED TVS

6.20 Kultura, Odmevi, 7.15 Otroški program, 10.45 Polnočni klub: Pozor, snemamo, 12.00 Tednik, 13.00 Poročila, Šport, Vreme, 13.20 Cvičkov festival, 14.20 Ljubezen in konji, nemški film, 2009, 15.55 O živalih in ljudeh, 16.10 Sobotno popoldne: gost prof. dr. Rajko Kenda, dr. med. 17.00 Poročila, Šport, Vreme, 17.15 Na vrtu, oddaja TV Maribor, 17.40 Sobotno popoldne: gost Lukas Zuschlag, 17.55 Kuhajmo! 18.20 Sobotno popoldne, 18.25 Ozare, 18.35 Primer za prijatelje: Obisk, ris., 18.55 Vreme, 19.00 Dnevnik, Utrip, Vreme, Šport, 20.00 Poletna noč: 80 let Mojmirja Sepeta, posnetek koncerta, 21.40 Naravnih parki Slovenije: Krajinski park Mura, dok. odd., 22.10 Poročila, Šport, Vreme, 22.45 Kultura, 22.50 Česar nihče ne ve, danski film, 2008, 0.30 Slovenski magazin: Gornja Stajerska, 0.55 Dnevnik, 1.20 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.40 Infokanal

SOBOTA, 27.08.2011, II. SPORED TVS

10.05 Skozi čas, 10.30 Kraji in običaji: Življenje z naravo, 11.00 Posebna ponudba, potrošniška oddaja, 11.25 Eko utrinki, 11.55 Ameriški film: Film v dobi televizije, ameriška dok. odd., 13.00 Atletika: Svetovno prvenstvo, prenos iz Daeguja, 14.55 Formula 1: Velika nagrada Belgije, kvalifikacije, 15.40 Judo: Svetovno prvenstvo, 18.30 Nogometni magazin NZZ, 19.00 Športni magazin, 20.00 Romy, nemški film, 2009, 21.45 Bleščača, oddaja o modi, 22.15 Gandža (IV.), ameriška nadaljevanka, 2008, 23.15 Brane Rončel izza odra, 1.20 Zabavni infokanal

NEDELJA, 28.08.2011, I. SPORED TVS

7.00 Živ žav, Otroški program, 10.50 Prislunhno tišini: Polžev vsadek, 11.20 Ozare, 11.25 Obzorja duha: Quo vadis, 12.00 Ljudje in zemlja, 13.00 Poročila, Šport, Vreme, 13.10 Graška gora poje in igra 2011, 14.25 Alpe-Donava-Jadran, Otok Krk, 14.55 Pepin vrt, dokumentarna oddaja, 15.25 Mozart in kit, ameriški film, 2005, 17.00 Poročila, Šport, Vreme, 17.15 Poti z vzhoda: V Evropo, nizozemska dok. ser., 18.10 Prvi in drugi, 18.35 Dim, Dam, Dum: Rojstni dan, risa., 18.40 Gregor in dinozavri: Premajhen sil, ris., 18.55 Vreme, 19.00 Dnevnik, Zrcalo tedna, Vreme, Šport, 20.00 Cvetje v jeseni, slovenski film, 1973, 21.55 Družinske zgodbe: Družinski krog pokojnega pisatelja Leopolda Suhodolčana, 22.50 Poročila, Šport, Vreme, Kultura, 23.25 Kennedyjevi možgani, nemška mini-serija, 1.00 Dnevnik, 1.20 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.50 Infokanal

NEDELJA, 28.08.2011, II. SPORED TVS

8.00 Skozi čas, 8.30 Razkrita govornica plesa: Akademski fokalna skupina France Marolt SOU v Ljubljani, 9.00 Velikani našega časa: Poklon Sergiju Endriju, 9.30 Predstava za temno nebo, dok. film, 10.25 Žuželke, dok. odd., 10.55 Atletika: Svetovno prvenstvo, 13.25 Formula 1: Velika nagrada Belgije HD, 13.40 Atletika: Svetovno prvenstvo, 13.50 Formula 1: Velika nagrada Belgije, 16.05 Nogometni magazin NZZ, 16.35 Šport, 18.00 Veslanje: Svetovno prvenstvo, 18.55 Nogomet. Prva liga: Maribor - Olimpija, 20.50 Zrebanje Lota, 21.00 Največja avtomobilska dirka na svetu, amkan. dok. ser., 21.45 Daulagiri, dok. film, 22.35 Bilo je ..., 23.30 Miran Zupanič: V glavi, kratki igrani film AGRFT, 1986, 23.50 Marin Srebotnjak: Kaj bi še rad?, kratki igrani film AGRFT, 1999, 0.15 Formula 1: Velika nagrada Belgije, 2.30 Zabavni infokanal

PONEDELJEK, 29.08.2011, I. SPORED TVS

7.25 Utrip, Zrcalo tedna, 8.00 Otroški program, 10.20 Sneguljica, plesna predstava, 10.50 Modro poletje, španska igrana serija, 11.25 Šola Einstein, nemš. nan., 12.00 Ljudje in zemlja, 13.00 Poročila, Šport, Vreme, 13.20 Polnočni klub: Javna podoba, 14.30 Ujeti trenutek, dok. film, 15.00 Poročila, 15.10 Dober dan, Koroška, 15.45 Smrkci: Astro Smrk, ris. nan., 16.10 Simfonorije: Viola je bolna, ris., 16.15 Notkoti: Opera, lutk. nan., 16.30 Ajkec pri restavracijah: Ajkec in umetnine iz gline, 17.00 Novice, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 17.30 Oceani plastike, franc. dok. odd., 18.25 Zrebanje 3x3 plus 6, 18.40 Poniji z Zvezdnega griča: Prava zmešnjava, ris., 18.55 Vreme, 19.00 Dnevnik, Vreme, Šport, 20.00 Tednik, 21.00 Mednarodna obzorja - Madžarska: Daj bog ... lepšo prihodnost! 22.00 Odmevi,

Šport, Vreme, Kultura, 23.00 Glasbeni večer, 0.10 Dnevnik, 0.50 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.20 Infokanal

PONEDELJEK, 29.08.2011, II. SPORED TVS

7.00 Infokanal, 11.40 Avtomobilizem: Gosrko hitrostna dirka, 11.55 Atletika: Svetovno prvenstvo, prenos iz Daeguja, 14.50 Sobotno popoldne, 17.05 Starši v manjšini (III.), angleška nad., 17.40 Prvi in drugi, 18.00 Atletika: Svetovno prvenstvo, 20.00 Veslanje: Svetovno prvenstvo, 20.30 Dediščina Evrope: Nannerl, Mozartova sestra, franc. film, 2010, 22.30 Operne arije: Baritonist Marcos Fink, 22.35 Soodčenje z Agripino, glasbeno-dokumentarna oddaja o postavitvi Händlove opere v Berlinu, 23.30 Knjiga mene briga - Joseph A. Schumpeter: Lahko kapitalizem preživi? 23.50 Pisave: Portret dr. Janka Kosa, 0.25 Zabavni infokanal

TOREK, 30.08.2011, I. SPORED TVS

7.10 Kultura, Odmevi, 8.00 Otroški program, 10.25 Potovanje v Empuries, kratki igrani film EBU iz Španije, 10.40 Waitapu, igrana nadaljevanka, 11.05 Šola Einstein, nemška nan., 11.35 Modro poletje, španska igrana serija, 12.05 Družinske zgodbe: Družinski krog pokojnega pisatelja Leopolda Suhodolčana, 13.00 Poročila, Šport, Vreme, 13.20 Na zaprašenem podstrešju sveta - Nepal, dok. odd., 14.20 Obzorja duha: Quo vadis, 15.00 Poročila, 15.10 Mostovi - Hidak, 15.45 Slavnica peterica: Skrivnostne eksplozije, ris., 16.05 Zlatko Zakladko: Po dolini rečice Idrije, 16.25 Na krilih pustolovščine: Izjemna narava, 17.00 Novice, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 17.30 Pogled od zgoraj, portret mojstra fotografije Janeza Marenčiča, dok. film, 18.00 Ugrižnimo znanost: Aditivi v hrani, 18.25 Minute za jezika, 18.30 Zrebanje Astra, 18.35 Timi gre: Plesalec, ris., 18.45 Pokukajmo na Zemljo: Antarktika, ris., 18.55 Vreme, 19.00 Dnevnik, Vreme, Šport, 20.00 Čez planke: Južnoafriška republika, 21.00 Tarča, 22.00 Odmevi, Šport, Vreme, Kultura, 23.00 Prava ideja!, 23.40 Pogled od zgoraj, 0.10 Dnevnik, 0.45 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.10 Infokanal

TOREK, 30.08.2011, II. SPORED TVS

7.00 Infokanal, 11.55 Atletika: Svetovno prvenstvo, 15.45 Cvičkov festival, 16.30 Med valovi, 16.50 Mostovi - Hidak: Potepanja - Barangolások, 17.25 Slovenski vodni krog: Želimljščica, dok. odd., 18.00 Atletika: Svetovno prvenstvo, 20.00 Veslanje: Svetovno prvenstvo, 20.30 Mari Carmen Espana, švedski dok. film, 21.30 Posebna ponudba, potrošniška oddaja, 21.55 Brane Rončel izza odra, 23.40 Naš ljubi traktor, dokumentarni feljton, 0.00 City folk - Ljudje evropskih mest: Murska Sobotna, dokumentarna serija, 0.25 Zabavni infokanal

SREDA, 31.08.2011, I. SPORED TVS

7.10 Kultura, Odmevi, 8.00 Otroški program, 10.55 Na krilih pustolovščine: Izjemna narava, franc. dok. nan., 11.20 Šola Einstein, nemška nan., 11.50 Tarča, 13.00 Poročila, Šport, Vreme, 13.20 Tednik, 14.25 Boljšak, dokumentarni feljton, 15.00 Poročila, 15.10 Mostovi - Hidak: Potepanja - Barangolások, 15.45 Maks in Rubi: Supermaks hiti na pomoč, 15.50 Pujsa Pepa: Dojenček, ris., 15.55 Kravica Katka: Katka in oblike, ris., 16.05 Pod klobukom: Podarjeno sru, 17.00 Novice, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 17.30 Če imaš glas, poj!, dok. odd., 18.25 Pujsa Pepa: Gusarski otok, ris., 18.30 Zakaj? Zato!: Zakaj je slon tako velik? Zakaj sova ponoči bedi?, ris., 18.35 Roli Poli Oli: Izrezan očka, ris., 18.45 Penelopa: Penelopa gre na plažo, ris., 18.55 Vreme, 19.00 Dnevnik, Vreme, Šport, 20.00 Film tedna: Zgodba o Mary Whitehouse, ang. film, 2008, 21.25 Prezgodaj dva metra spodaj, kratki igrani film AGRFT, 22.00 Odmevi, Šport, Vreme, Kultura, 23.05 Če imaš glas, poj!, dok. odd., 23.55 Trikotnik: Konec monogamije? HD, 0.25 Dnevnik, 1.05 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.25 Infokanal

SREDA, 31.08.2011, II. SPORED TVS

7.00 Infokanal, 11.30 Veslanje: Svetovno prvenstvo, 14.05 Košarka (M): Evropsko prvenstvo, Srbija - Italija, 16.00 Eko utrinki, 16.30 Košarka (M): Evropsko prvenstvo, Slovenija - Bolgarija, 19.00 Veslanje: Svetovno prvenstvo, 19.50 Zrebanje Lota, 20.00 Bilo je ... , 21.00 Obrazi drugačnosti: Izбира je moja, dok. odd., 2009, 21.30 Bralec, am. film, 2008, 23.30 Slovenska jazz scena: Paquito D'Rivera in Big band RTV Slovenija,

ČETRTEK, 01.09.2011, I. SPORED TVS

7.10 Kultura, Odmevi, 8.00 Otroški program, 11.00 Modro poletje, španska igrana serija, 11.30 Šola Einstein, nemška nan., 12.00 Dokumentarna oddaja, 13.00 Poročila, Šport, Vreme, 13.20 Mednarodna obzorja - Madžarska: Daj bog ... lepšo prihodnost, 14.20 Čokoladne sanje, slovenska nad., 15.00 Poročila, 15.10 Mostovi - Hidak: Brez meja - Határtalan, 15.45 Prihaja Nodi: Nodijeva hišica iz kart, ris., 15.55 Fifi in Cvetličniki: Prijateljica Fifi, ris., 16.05 Mora obstajati način, kratki dokumentarni film EBU iz Turčije, 16.25 Enajsta šola: Solarni kuhar, 17.00 Novice, Slovenska kronika, 17.20 Šport, Vreme, 17.30 Izobraževalna oddaja, 18.20 Minute za jezik, 18.25 Zrebanje Deteljice, 18.40 Kravica Katka: Kje tiči pajek?, ris., 18.45 Rjavi medvedek: Rjavi medvedek vrtnari, ris., 18.55 Vreme, 19.00 Dnevnik, Vreme, Šport, 20.00 V dobri družbi, ameriški film, 2004, 21.45 Med valovi, 22.00 Odmevi, Šport, Vreme, Kultura, 23.00 Edmond Rostand: Cyrano de Bergerac, 1.00 Dnevnik, 1.35 Dnevnik Slovencev v Italiji, 2.00 Infokanal

ČETRTEK, 01.09.2011, II. SPORED TVS

7.00 Infokanal, 10.00 Veslanje: Svetovno prvenstvo, 13.45 Največja avtomobilska dirka na svetu, ameriško-kanadska dok. serija, 14.30 Ugrižnimo znanost: Aditivi v hrani, 14.50 Evropski magazin, 15.25 Kraji in običaji: Začarana Benečija - Podobe prostora, 16.00 Atletika: Svetovno prvenstvo, 18.00 Veslanje: Svetovno prvenstvo, 19.30 Košarka (M): Evropsko prvenstvo, Slovenija - Ukrajina, 22.00 Zdravnin dnevnik, Moški so najboljše zdravilo: Škandal! Poročna noč v troje, nemška nad., 2011, 23.30 Namišljeni bolnik, franc. film, preredba Molierove gledališke igre, 2008, 1.25 Zabavni infokanal

VARAŠKE LJUDSKE PEVKE V KLOKOČOVNIKI

Varaške ljudske pevke Slovenske zveze so bile pozvane 13. avgusta 2011 v trno lejpi kraj, v Klokočovnik, gde so gorice na goricaj, grozdi skur na pau metrov dougi, gde je fejs lejpi razgled pa dobri lidgé. Na tau visikom brejgi je domanjo Turistično dröjštvo že 14. leto pripravilo srečanje ljudski pevcev pa godcov, na sterom je 16 skupin pokazalo nota ljudske pesmi svoji domanji krajov. Lepoto pa bogastvo porabskoga ljudskoga popejvanja so varaške ženske nota pokazale pod vodstvom Marije Rituper s pesmima Črne oči pa Vnoči se šetam. Karažni

Stanislav Kukovič predsednik Kulturnoga dröjštva Loče z varaškimi ženskami

pevci, pevke pa muzikanti različni krajov so po pogostitvi tak veselo spejali, igrali, ka je eške na friško prvi gora postavljena klepetenca klepetala na ritem.

Klara Fodor

Lipa
HOTEL · RESTAVRACIJA
Monošter - Szentgotthárd
Gárdonyi u. 1.
Tel.: (+36)94/383-060
E-mail: info@lipahotel.hu
www.lipahotel.hu

Porabje

ČASOPIS
SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak četrtek
Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukić

Naslov uredništva:

H-9970 Monošter,
Gárdonyi G. ul. 1.;
tel.: 94/380-767;

e-mail: porabje@mail.datanet.hu
ISSN 1218-7062

Tisk:

TISKARNA KLAR d.o.o.
Lendavska 1; 9000 Murska Sobotna; Slovenija

Časopis izhaja z denarno pomočjo Ministrstva za javno upravo in pravosodje (KIM) ter Urada RS za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Naročnina: za Madžarsko letno 2.600 HUF, za Slovenijo 22 EUR. Za ostale države 52 EUR ali 52 USD.

Številka bančnega računa: HU15
1174 7068 2000 1357 0000 0000,
SWIFT koda: OTPVHUHB